

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՅԷ

ԻԼՄԻՅԷ, ՊԵՅԹԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ ՏԱԽՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԵՐ

ՃԻԼՏ 36.

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՅՈՒՆԻՍ 24, 1893.

Ն. 25

ՄԵՂԱՏՏ Ը ՄԻՆՏԵՐԻՅԷ

	Սահիֆէ
Տեւնեատան Այրբըմադ	493
Ալլահ Ին Երբըմադ	493
Տօթլարընդոտան Իւչ Գիմնէ	494
Չալըմանըն Լեղզէթի	495
Յարանա Գեղընէրին Պաթըլ Նիթիդատարը	496
Մուհարրէրաթ	—
Հուրըրիյէթի Իրատէ	496
Կարապետ Էթ. Գուլումճըրեանըն Վէֆաթը	497
Վէֆաթ	498
Մալաթեա Աթէթղէտէկեանը Իչիւն Վէ- րիլէն Իանէլէր	498
Իլանաթ	498
Շուլումնաթը Սիլասիյէ	499
Սարրաֆիյէ	200

ԱԻՆՏԱՐԵՐ ԳԵՐ ԳԱՅԻՐԱ ԶՈՒՄԱ ԷՐԵՒԻ ԿԻՆԻՆ ԳԵՐՈՐ ԵՐԱՆՈՒՐ:

Մեմայիքի Շահանգէ վէ տիյարը Էճնէկիյէ Էջիւն սեմէկիյի պէր վէճնի փեշիկն 1 1/2, վէ ալըք ալըքը 3/4 Մեմայիյէ, վէ պիւր ցուս-խէսի 30 փարա օլուս, փօսրա իւճրէրի քա-րաճըմըգա ախտ տիր:

Ղազարայա տերճ օլուսմագ իւզրէ քաճրի-րար, վէ ապօնէ Էազըմագ վէ փօսրայա ախտ մեմայա իջիւն մեքրոսպ վէ ազըն իւ-քանայօլտա Ամէրիգան խանցնտա Մր. Հ. Ս. Պարնըմ իսմինէ կեօնտէրիյմէի տիր:

Ամէրիգան Միսիօնէրէրի Շերքէթի Թարաֆընտան,
ՍԱՀԻԳԻ ԻՍԹԵՒԱԶ, Հ. Բ. ԿՐԻՆ
ՄԻՆԵԼԻԹ, Հ. Ս. ՊԱՐՆԵՄ

ՏԻՆԵՍԱՆ ԱՅՐԸԼՄԱԳ

Շախսի դուտիյէթի արթըրմագ ի-չիւն տիւնեատան այրը Էաշամագ Թէճ-ըիպէ Էտէնյէր մուվաֆֆագ օլմամը-լարարը: Պու խուսուս սատըգանէ պիւր Թարգտա Թէճըիպէ օլմամը, վէ պազը-լար Թէճնատէ Էաշայարագ՝ առտմէր արասընտա Էաշարդըլարը հալտէ, ինթի-մայէն Էթիլէմէյէճէրէրի քուհանի տիւ տէրէճէրէ Էթիլէմէյէր իսէ տէ, պէյ-լէլէր պիւր մուգայէտէ աղ տըրլար: պու-տան մատա, Էիլէր օլ քիմնէլէր առտմ-լէր իլէ օլան միւնասէպէթլէրինտէ տէ-վամ Էթմիլ օլուլար իտի, հէր նէ դա-տար անյէրին տիւտարըղընա հուտուտ գօնուլմուշ օլտա տալի, ինթիմայէն տահա գիյատէ ումէլի տէյէրի օլան պիւր տիւտարըղա մալիք օլաճաղար ի-տի: Հէր նատըլ իսէ միւնպէվիլին (ճգնա-ւոր) Էօմիլնտէ տալի զայէթ աղըր Թէհիլքէլէր վէ իղվար պուլունտըղը

պա Թէճըիպէ կէօրիւլմուշ տիր:

Ինթիմայէն Թէքրար չօղլարը օլ Էօ-լա ալա սիւլը Էթմէյէճէրէր: Պաշ-դա վաթլարտա միւնպէվիլին սիւլը Էտէնյէր, փէք ինթիմալ տըր քի, չիւ-քէթ ի պէշէրիյէն հալը հաղըրընտա պաշղա գատընլար վէ Էրքէլէր արա-սընտա սաքին օլմալէ պէրապէր անյէ-րին չօղ ամէլլէրինտէն վէ Էյլէնճէլէ-րինտէն կէրի տուրա պիլիլէր: Պու Թարիկ Էպի պէմանտա օլան իֆրաթ տէրէճէսինտէ սօֆուլը Թարիկինտէն Էյի իսէ տէ, չօղ տէֆա տէնիլտիլի կիպի, պու վէճնէ պիւրի պիւրիմիլ իւղէրինէ Թէսիր իլլէտէ պիլմէմիլ իչիւն առտմ-լէր իլէ իւնսիյէթ Էթմէմիլ Էլգէմ օլ-տըղընը նաղարը միւթալապա ալմըլ օլուրը: Առտմէրէ հէմտէրա օլարագ Էաղլաշմայընա անյէրէ Էարտըմ Էտէ-մէյիլ: Խըրթիլյան չիւպհէսիլ տիւն-Էատան տէյիլ տիր, լաքին Ալլահն ա-նը տիւնեատա պրագմասընտան մէրա-մը շու տըր քի, օլ խըրթիլյան տիւն-Էանըն Էյի օլմասընա չալըշըն:

Պէյլէ օլտըղը հալտէ, պաղը խուսու-սի հալ ու քէյֆիյէթլէրտէն մատա, տիւնեատան այրըմագ առտմէրտէն ու-ղագ Էաշամագ տէմէր տէյիլ տիր: Տիւն-Էատան այրըմագ՝ առտմէր իլէ իւլֆէթ վէ իւնսիյէթ Էթմէք, անլէրի սէվմէք, անլէրէ Էարտըմ Էթմէք վէ անլէրի Ալ-լահա տէօնտէրմէք տէմէք տիր: Լաքին պիւր խըրթիլյան պէյլէ Էտէր իքէն քէն-տիսինի մուգատտէս պիւր իտարէ իլէ ի-տարէ Էթմէլի, վէ առտմէր անըն խըրթ-իլյան իսմինէ Էաղլաշմայան պիւր կէօնէ Էթքէար ու առտմէր պուլունտառտէ-պէպ օլմամալը տըրլար: Ասըլ տիւնե-վիլիք Էալթօտ տիւնեվիլ օլմամագլըդ պիւր առտմէր մէրամ ու մագսէտիլտէն, քուհնտան վէ նիլլէթինտէն պէլլի օլուր: Տիւնեվիլիք Էա տիւնեվիլ օլմամագլըդ առտմէր Թամը ու հարէքէթինտէն պէլ-լի օլուր վէ սյան աշիքէար կէօրիւլմուշ: Հաղիլի խըրթիլյան իլէ խըրթիլյան օլմայան առտմէր արասընտա պէլլի պիւր ֆարդ վարարը: պու ֆարդ տալի օլ դատար պէյլիք տիր քի, զանն Էտէր-

սին իւղէրլէրինտէ պիւր ֆարդը Էալթ-թա վար տըր: Շու խուսուս, Էանի տիւնեվիլիյին պիլիմ իւղէրլմիլէ Թէ-սիրի օլմատըղընը, վէ Գրիստա սատըգ պուլունտագտա պօլ պօլ պէրէքէթ պու-լունտըղընը առտմէրէ անլաթմագ պի-ղիմ պօրնըմըղ տըր:

ԱԼԼԱՀ ԻԼԷ ՄԻՆԵԼԻԹ

Պիղ զանն Էտէրիլքի, Ալլահ պիւր Թա-ղըմ Թապիլի վէ ախլաղի զանուլար գօմուշ օլուս, օլ գանուս վէ դաիտէլէրին հիւսնի սուրէթտէ ճէրէյանընա նաղարէթ Էթմէք-տէ տիր: Կէօյա Ալլահ պիլիմ իչիւն դա-նուս վէ դաիտէ խարիճինտէ հիւ պիւր շէյ Էտէմէլիմիլ: պու սէպէպտէն իւլում ու ֆիւ-նուս իլէ մէշղուլ օլան քիմսէլէրին խտիա-սընճա, առա Էթմէնիլ պիւր ֆոթիտէսի Էօգ տըր, դիւրա հէր նէ վուզու պուլաճագ իսէ, սէպէպ վէ Էտէր դաիտէսինէ կէօրէ դուհու-րա կէլէճէք տիր: Հաթթա պիւր Թաղըմ իւր իլահի Էրպապը պիլէ «Տուա հէփ նէս-նէլէրի շէքլէ գօյմըլ օլան հիւլմէթ ի իւ-հիլէնիսի րիղա վէ մուվաֆագաթընտան պաշ-գա պիւր շէյ տէյիլ տիր» տէյօրար:

Պու կիպի ֆիքր ու Թէսալվուրար-տան սարֆը նաղարէ, Արրահմըն առա-սընա տէօնտիլլիմիլագտէ, քէնտիմիլի ֆարդը պիւր տաիլտէ պուլուրըղ: Պու-րատա Ալլահ իլէ ինսանըն իքի տօթ կի-պի պիւրի պիլլէրիլլէ գօնուշաղլարընը կէօ-րիւրիլ: Ինսան հիւլմէթ, Թէվաղու վէ խաֆիլ Էտէրլէրի կէօթթէրմէքտէ իսէ տէ, Ալլահն տօթուսա Էաղլըր ճէսարէթէ մալիք տիր: Արրահմ վար օլան դուվլէ-թիլլէ Սոդոմ վէ Գոմոր ալէհիյտէ վէրիլլէն հիւլմիւն ֆէսի օլունտառտըն իսթիլիմ Էթմէքտէ տիր, վէ Ալլահ անըն ճէսարէթի-նի խօշ կէօրիւլ անը Թէվալիլ Էթմէմէք-տէ, վէ մուպիէն պիւր նօղթապա դատար Ար-րահմըն հէփ տիլլէրլէրին դապուլ Էթ-մէքտէ տիր:

Իլլէ հաղիլի տուա պէյլէ օլուր: Պու վէճնէ տուա Էթմէք Ալլահ հաղըրտա ա-լէլ ումում ճարի օլան ֆիքր ու Թէսալ-վուրարտան սարֆը նաղար Էտէրէք Ալլա-հա ֆէտէր, Տօթ վէ Մուլին մագամընտա միւրաճաթ Էթմէք տիր: Պու վէճնէ տուա Էթմէք Ալլահն մէլէքիլթիւնիլ վէ քիաի-նաթտա հիւլմ սիւրէն նիղամ ու ինթի-ղամ Թէսալվուրընը խաթըրտան չըղար-մագ տէմէք օլմայըղ, մէլէքիլթիւն կէլ-մէսի վէ ալլէմտէ նիղամ ու ինթիլամ հիւլմ սիւրմէսինի արղուլամագ տըր: Պէյ-

կիւնիւնին զիսք սաղարմատընա վէ սա-
րէյէ տարի միւթէտալիլ հէր կէնի քիքե-
րա սալիք օլան չօք քիմէլէր չիմտի տէ
պուլունմադտա տըր: Էսքի թալիմաթը
բուհանիյէյէ զանկալ օլանլարըն ճիւմէսի
տալիս մուանիտ, վէ կաթօտ զիքը Էթտի-
յիմիդ նօղթալար վէ սաթի մէսէլէլէր հադ-
զընտա Էթքեարը ճէտիտէ ախլ Էթմիշ օ-
լանլարըն քեաթիքսի տէ միւթէլէլիլին տի-
լէր տէմէք իսթէմէյիլ: Սաղարմ Էթքեար
վէ տօղրու բէյ սահիպի օլան քիմէլէր նէ
մուանիտ տիլ վէ նէ տալի միւթէլէլիլին:
Գաղալ Էթմիշ օլտըզը հաղիպաթա պիլր ազ
տա կանլըլըզ դարըլըլ օլտըզընա վաղըթ
տըր: Սղընը Էթքեար ու թալիմաթը բու-
հանիյէ ըրմաղընա աթմըլ իսէ, թութու-
ղընըն ճիւմէսիյին տալի Էյի օլմաղըլընը
պիլիլ իսէ տէ, անըն կէկեանէ արղուսը հա-
զիլաթալարը սաղարմադ վէ կանլըլըլարը
աթմադտան իպարէթ տիլ: Պուսընլէ պէ-
րապէր Էթքեարը աթիլադարըն թէրքի
խուսուսընտա աճէլէ Էթմէլ, Էթքեարը
ճէտիտէյի մաէլ մէմուսիյէ զաղուլ էտէր,
վէ պու Էթքեարը ճէտիտէ նուրըլա էսքի
զիւլիւմ վէ իթիգատլարընտան պաղըլարը-
նըն կանլըլ օլտըզըլընա պէլքի քէսպի
վուզուլէ Էյլէր իսէ տէ, պու դարար վէ նէ-
թիճէլէ կէլմէտէ աճէլէ կէօսթէրմէլ: Մէ-
սէլէյի անճադ Էթրաթըլընա վէ քէմալը տիլ-
զաթ ու թէլէնիլ իլէ հատտէ ի թէտգիգտէն
կէլիլտիլտէն սօնրա, դարարընը վէրիլ:
Խալիլա՛ն քիմէլէլէրին արա ու Էթքեարընա
վէ ալէլ խուսուս խիսթիլան քիլիսէսիլին
զաղուլ Էթմիշ օլտըզը Էթքեարը ումուսի-
յէսիյէլայըզը վէճ՛ իւզըն Էճէմիլէթ վէրիլ:
Էյ գարիլունը քիլաթ, սահիպի աղլը
սէլլիւմ օլան պիլր քիմէլէլի սիլէ թարիթ Էթ-
մէլէ, կէրէք սիլիլն վէ կէրէք տօթլարը-
նըզ իլիւն նիւմուսէլ ի իմթիսալ օլմադա
լայըզ պիլր բէսմ չըզմըլ օլտըզ սանըրըզ:

ՉԱԼԸՇՄԱՆԸՆ ԼԷԶԶԵԹԻ

Չալըշմաղըզը պիլ չօք տէֆա Էլիլէթ-
լի վէ ճան սըզընը պիլր շէյ կիպի առտ է-
տէրիլ: հաթթա պաղըլարըմըզ անը փէք
էտնա պիլր շէյ կիպի զանն ու զըլա ստէ-
րիլ: Աճէպա իսթիլար վէ իղթիտարսըզ
քիմէլէլէրին չալըշմաղա մէճպուր օլտըլա-
րընը կէօրտիլէլմիլտէն մի տիլ քի, պէօյ-
լէ կանլըլ պիլր Էթքեարտա պուլունըրըզ:
Հիլ տիւլիւնմէյօր մի իղ քի, ճէնապը
Հադգ լուլթի ու ինայէթ ի պիլիհայէսիլլէ
պիլլէ զիհնճէ վէ պէտէնճէ էօյլէ դուվլէթ
վէ դապիլլէթլէր պախշ ու ինսան Էյլէմիշ
տիլ քի, պուսլար վաթթաթըլա Գէնտիլի-
նէ խըտմէթ էտէլիլ, վէ հէմ տալի պիլլիլ
խայրըմըզ վէ սաաաթթ ի հալիմիլլի էլէ
կէլիլէլիլ: Շայանը տիլգաթ աշիլալտէն
տիլ քի, պիլլուլ չաղըմըզտա պիլլէ նա-
խօշ կէօրիւնէճէք օլան մէշղուլլէթլէր
չօճուլըզ չաղըմըզտա տիլգաթըմըզ ճէլլ
էտէրէք անլէր իլէ զէլգեապ օլուրըզ: Մէ-
սէլա, Էլէր պիլր վալիտէ քէնտի զըզըզա-
ղընա պիլր սիւլիլէրկէ ալարադ օտայը կա-
խօտ խանէ դափուսընը սիւլիլէրմէլէլէ քէն-
տիսիլնէ կարտըմ Էթմէսիլիլ թէլլիլ Էթմէ,
զըզըզաղ պուստան չօք մահղուլ օլուր,
վէ խանէնիլ թէմիլ սաղարմաթը իլիւն
պիլր շէյ կափա պիլլիլիլիլ հիսս էտէրէք ա-
տէթա քիպըլէնիլ: Լաքին մուսախէրէն
պու զըզ պիլր խանէ խըզմէթիսի օլա, օ
զէման մէտարը թէլայիլէլիւնիւ պու կիպի
իլլէրլէ թէտարիլ Էթմէսի նէֆսիլնէ կիւն
կէլիլ: Միսալ մազաթընտա պիլր տիւլիլէր

Էվլաթընը զիքը Էտէլիլ: Պու չօճուլ չօք տէ-
ֆա փէտէրիլնէ Էլիլնէ պիլր բէնտէ ալմաղա
միւսաաաթէ Էթմէսիլիլ բէճա Էյլէր: Փաղաթ
պէօյիլլիլ տէ տիւլիլէր օլա, վէ պու իլի
քէնտիսիլնէ կէլիլիլիլ պու պու չըզարաճադ
դաաար կիւնաթիլլ արադաա կիլնէ պու իլ-
տէն չօք մէմուսն օլմաղ, հաթթա չօք տէ-
ֆա անտէն օտանըր, չիքեայէթ էտէր: ճան
ու կէօնիլտէն իլիլնէ սարըլմաղ: չօք տէ-
ֆա Էլիլտէն կիւլէլ իլ չըզմաղ: փայտօս
վաղթը օլուր օլմաղ, իլիլիլ թէրք Էթմէլէ
չար չէլմ իլէ միւնթաղըր օլուր:

Հէփիլիլ տալի չալըշմաղ վէ չալըշմաղ-
ըզտան պիլր թէլէլլիլիլ հիսս Էյլէմէք իլիւն
կարաթըլմըզ զլ: ճէնապը իլալիլ քիտի-
նաթ պիլլէ տիւլիլիլնէք իլիւն պէլլիլ վէ
չալըշմաղ իլիւն աղալար վէ պաղըլար վէր-
միլ տիլ: Պէլիլիլիլ վէ կախօտ աղա ի
վիւնաթըմըզտան պիլր իլիլիլ դալա, տէր
հալ տիւլարը դաաթ օլուր: պիլ աքիս ան-
լէր սուրէթի տաիլտէ իլլէթիլլէլէր, քէսպի
դուվլէթ էտէրլէր, վէ էօրիւմիլ տալի
ուզար: Սղա ի վիւնաթ հաղընտա սէօյ-
լէլէրէք, իլլիլիլ պիլլիլ սաթիլ օլտըլըմըզ
մէմէլէլէր կիպի օլան պիլր մէմէլէլէր
այաղալարըմըզ տաիլա դուստուրա իլիլտէ
գալիլաթմաղա իւլղուլ կէօրիլիլ: հալ
պու քի Հիլտիլիլ կիպի իլլիլիլ սըճադ
օլան տիլարաթաա Էթրիլիլ ասլա այադ
գաղը կիլիլիլիլլէր, կախօտ սաաթէ պիլ
փապուճ կիլիլիլլէր: Իլլէլ պու սէպէպտէն
նալի անլէրին այաղալարը տա պէօյիլ օլուր-
լար, վէ պու Էլիլտէն տալի իլ կէօրիլլէ
Էլ վէրիլլիլ պիլր հալ քէսպի էտէրլէր: չէօյլէ
քի, այաղալարըն փարմաղալարըլլէ պիլլէ,
հէման Էլլէրիլիլ փարմաղալարըլլա օլտըլը
դաաար, իլ կէօրէ պիլլիլլէր: Իմտի պիլր
Հիլտիլիլիլ այաղալարըլլա կէրտէն պիլր ա-
ղաճ փարշաթը գալարըմըզըն, անը այադ-
լարընըն փարմաղըլլա սըզընա թուլթըլը-
նը, վէ պու վէճէլէ այաղալարընը հէմ այադ
վէ հէմ տալի Էլ մազաթընտա դուլլանտը-
ղընը կէօրէլէք նիլիլն թէաճիլլ էտէլիլ:

Չօք տէֆա, «Ուլթ, պու չալըշմաղ տա
նէ իմիլ», տէլիլ չալըշմաղտան չիքեայէթ
օլունաթըլընը իլիլիլիլ: Էլիլ տօղրու
տիւլիլիլնէք, չիքեայէթ Էթմէլէ հաղըմըզ
օլմաթըլընը տէրք էտէճէլիլ: Պիլ աքիս
թէլէլլէլիլ, զիլապէսիլլէ թէլէլլէլիլ Էթ-
մէլիլիլ քի, զիլիլն վէ պէտէնէն չալըշա
պիլլիլլէր զլ: Իլլիլաթըլա միւթէլլէթ օլտըլը-
մըզ պիլ ճիւմէլ վաղիլլէլէրէ ճան ու կէօ-
նիլտէն սարըլըլ անլէրին հաղըլլա իճ-
րաթը խուսուսընտա պիլր տիլգաթ վէ պիլր
կէրմիլլէթ ի հաղըլլէլ կէօսթէրմէլի իլ: Մէ-
սէլա, պիլր դուստուրաճը միւթէլլէլ պիլր
չիթթ զուստուրա կալիլըլ մէյտանա չըզար-
մաղա նիլիլն պիլր քէլլիլ տուլմաթըն: Գէօ-
սէլլիլ քէսիլլ դուստուրաճըն փարշալարը-
նը կէրլի կէրիլնէ հաղըլլաթա, սօնընա
դաաար հէր թարաթընը կիւլէլ վէ պիլ-
իլիլ կէօրիլնէլիլնէ չալըշմաղա, տա-
պանընը տիլլէք վէ քիւլիլլէլ չիլիլլէլլէ
կաղըլըլըլ պիլր թարգտա չիլիլլէլլէլ նիլ-
իլն քէլլիլլէլիլն: Գուստուրաճըն պու
իլիլն պիլլիլիլիլիլ սօնրա, էօքէլիլիլ
վուրմադտան, սօնրա սօն տէֆա օլարադ
անը փէրտալարմադտան նիլիլն պիլր օ-
սանճ հիսս Էթմիլ, վէ կալիլըլ օ կիւլէլ
պիլր չիթթ դուստուրա չէօյլէլ պիլր Էլի-
նէ ալարադ, «Պուսը հէլիլ պէն քէնտիլ
կալիլըլ ըմ տըր: Զիլիլ» պուսը խէլալա-
մըլ, վէ Էլլէրիլ տալի անը վիւնաթէ կէ-
թիլիլ տիլ: Վա՛ր օլունը պուսը կալիլա-

նըն Էլլէրիլ, տէլիլ նիլիլն քէնտիլ քէնտիլ-
նէ իլլիլիլաթ էտէմէսիլ: Հէր պիլր իլլիլ,
Էրքէք օլունը դաաար օլունը, քէնտիլիլն
կալիլըլ պաշա չըզարաթըլ պիլր իլ իւլէրիլ-
նէ այնի նաղարը իլլիլիլաթա նիլիլն պա-
դաաարն:

Փարա դաղանմաղ, պիլր զէլլէլ կախօտ
չօլուլ չօճուլ, վէ կա պիլր վալիլտէ կախօտ
պիլր հէմիլլէլ պէլլէլլէլ իլլիլաթըլ պու-
լունմաղ, վէ մուսաննէթէ միւնթաճ օլմա-
մաղ խօշ պիլր շէյ տէլլիլ մի: Պիլ տէֆա
օլտըզճա հալիլ վաղթի կէրիլտէ օլան պիլր
դաթթաթընըն հէլիլ Էլիլալարընը քէնտիլ
Էլլիլ կալիլըլ օլտըլընը սէօյլէլլէլ պիլր
մարանղըլ տիւլարը թէաճիլլէլ Էյլէմիլ
տիլ: Մարանղըլ — զալիլա քէնտիլ սանա-
թընտան օտանմըլ օլարադ — անը թարըլը
իլիլաթէսիլտէն օ դաաար միւթէլլէսիլ օ-
լուր քի, անտէն սօնրա արթըլ իլիլտէն
չիքեայէթ Էթմէլիլլէլ պաշա, քէմալը
չէլլ ու շաաի իլէ չալըլըլ չաղալարմաղա
պաշալար: Օլտըզճա սըհէլլիլ կէրիլտէ օլան
պիլր աաթէ կախօտ պիլր դաաար, իլիլտէն
նէ դաաար պըզմըլ օտանմըլ օլուրաա օլ-
սուլ, հէլէ տէր հալ պիլր կաթաղա տիւլէլ,
օ վաղթ տէր հալ թէպտիլ ի իսան Էթմիլիլ
կէօրիլլէլլէլ տիլ: Էլլէլլէլիլ պալթա դուլ-
լանա պիլլէլ կախօտ աղըլ պիլր սէլիլթ
կիւլլէլլէլ պիլլէլ տէրէլլէլտէ դուլլէլթ
ու սըհէլլէլ պէր քէմալ պուլունմըլ օլտը-
ղը հալտէ, չիմտի իսէ Էլլիլ կօրղանընը
դալարըմաղա պիլլէ մէճալը օլմաթըլընը
կէօրէլլէլ, քէտէրիլտէն կիւլէլիլ փիւրիլլու-
լմաթաճադ մը, սալի սաղարմ վէ թէնտիլ-
րիլաթ պուլունտըլը կիւլէլլէլ մուլլու օ-
ղմաթաճադ մը, օլ միւսպարէք կիւլէլլէրի
կանտ կանա արմաթաճադ մը, վէ շէտիտ
աղըլ վէ իլլիլաթալարը իլիլտէ պիլլէ պիլր
կիւլն, պիլր սաաթ Էլլէլլէլ այաղա դալըլ
սէպէպի իլլիլլէլաթ օլան իլլէրիլնէ կիլն
պաշալարմաղ իլիլն հէր տաղիլա Սլաաա բէ-
ճա վէ նիլաղ Էթմէլլէլլէլ մի տիլ:

Ճիւմէլիլ տալի պիլրէր կօլ իլէ չալըլ-
մաղ իլիլն տօղմուլ զլ, վէ հէլիլիլ տա-
լի չալըլմաղտա իլ: դալարը քի պաղըլա-
րըմըլ տօղրու, վէ պաղըլարըմըլ տալիլ
կանլըլ պիլր կօլտա չալըլըլըլ զլ: Թէնպէլ
աաթէ հէր նէ դաաար Էլլէրիլիլ կէօքսիլնէ
պաղալարըլ օլուր իսէ տէ, կիլն պօշ տուր-
մալըլ, սէհիլլէլ զէլլ ու Էլլէլնէ իսթիլլէ
կաա օլունան վէ սօնրա իլլիլիլ տէրէլլէ-
սիլն վարտըլլարադ, հալիլա քի, հէմ քէն-
տի վէ հէմ տալիլ այալ ու Էվլաթը իւլլէ-
րիլնէ հալէն վէ միւսթաղալէլն սէֆալլէթ
ու փէրուշանիլլէլ չէօքմէլիլն սէպէպ օլա-
ճադ օլան շէլլէր հաղըլտա տիւլիլիլալ
թալըլըլ: Պէօյլէ քիմէլլէր արգալարընտան
խայր ալլէլլէր արադմադըլըն մէլարա է-
նէրլէր: Ղայրէլլիլ քիմէլ ֆալիլտէլիլ զէլլ
ու Էլլէլնէլլէլ հաղըլտա տիւլիլիլլէլ վա-
ղըլ պուլարմաղ: զէլլ ու ճիւնպիլլէլ-
րէ նէ դաաար մէլալ օլա, կիլն Էթրա-
թընտաթիլլէրիլ մէսուա դըլար, վէ անլէր
քէնտիլ կանլընտան այրըլալար պիլլէ, կիլն
արաաթըն անլէրին խօշ խաթըլլէրիլլէ միւ-
թէլլէլլէլ օլուր: Չալըլմաղըլըն դուլլէլ ի
ֆիլլէլլէլ վէ պէտէնիլլէլիլ քէմալէ էրմէ-
սիլն մուճիլ օլտըլընը, վէ անլէրին քէ-
մալէ էրմէսիլնէ չալըլմաղըլըլըլա հէմ Սլ-
լաա, հէմ քէնտիլ նէֆսիլիլիլ իսլաճընա վէ
հէմ տալիլ թէալլիլաթըլըլըն սաաաթթ ի
հալիլնէ խըմմէթ Էթմիլ օլտըլըլըլ տէրք
էտէ պիլլէ իտիլ, պէօյլէ միւսպարէք վէ
սաաաթթալարըլ պիլր հալէ նալ օլմաղ իլիլն

վար վէ նէթախճ ի քերինէն մուծույ օլտը-
ղը իշխան ճէղայա միւսթաճազդ ատտ օլու-
նըյօրսա, մուծլաղա հուրրիյէթ ի իրատէ
տախի մէվճուտ տըր, վէ հէր հուրրիյէթ ի
իրատէ իլէ իշխանիւն զապահաթլարը ճէ-
ղայա միւսթաճազդ կէօրմէք թէշքիլաթ ը
ախլազիյէմիզ իգթիզաւընտան տըր: Պիրի-
սինէ՝ հուրրիյէթ ի իրատէսինին ամիլիյէ-
թինէ մէյտան վէրիլմէյէքէք զասպէն գա-
պահաթ իշխանիւն իլէ, էօյէօրին հիւքմ
էթմէտիքտէն մատա գալլիմիլդտէն աճըրըզ
պիլէ: Տր. Բիտ պու խուսուստա շէօյէ
սէօյէք: «Էօյէ վաղըլար զուհուր էտէր
քի, օ սըրալարտա պիր ատէմին ամալը
իրատիյէսի քիլլիյէն տաիրէ ի գուտրէթին-
տէն խուրուճ էտէր անէյէմէզ իսէք տէ, իւ-
զէրինէ իճրա ի թէսիր էտէն մուհարրիքէ-
րին թահիրքի անէյէսիննէ վիէք տէ հուր-
սայըլամադ: Գահրէմանլարըն վէ շէհիտէ-
րին սէպաթ վէ մէթանէթ ի զալլիյէթին
հէր ատէմտէ կէօրիլմէզ: Շէօյէ պիր ա-
տէմ ֆարզ էտէլմ քի հիւքիլմէթ անա
զայէթ էնէմիլիյէթ պիր սըրը էնիլիյէթ էթ-
միշ օլա: էկէր մէրգուճ պու սըրըր իշխէթ
գուճլէթիլէ ֆաշ էթսէ, անը խալիս ի
էքպէր ատտ էթմէյէ պիր սանիյէ էթէրէ-
տիւտ էթմէյէզ: ալտըրը իշխէթ զայէթ ճէ-
սիմ պիր մէպլազ պիլէ օլտա սըրըլէթ ի գա-
պահաթը ասլա ինտիմիլտէ խաֆիֆէնմէզ:
Լաքին սըրըր ազընտան շէտիտ էզիլէթլէր
վէ տայանըմազ իսքէնէլէր իլէ ալընմըշ
իսէ, հիւքմ տէյիլ, թէրահիւճ էտէրիլ:
հալ պու քի պիլա ինպար գապահաթ իշխէն-
լէրի ճէզալանտըրմադ մուճաֆըզը ատա-
լէթ ու հազգանիլէթ տիր:» Իստի, պալա-
տէ պէյան օլուստըղը իւզրէ, ինսանլարըն
գապահաթլարը հազընտա ճէղա թէրթիլ
էթտիքէրի՝ անլէրին հուրրիյէթ ի իրատէ
թալիմաթընա գանաաթ ը թամմէլէրի օլ-
տըրը էսասընա միւսթէնիտ տիր:

6. Ինսանլար իշխէրինտէ թէրէտաիւտ վէ
պաղը քէրէ թէլիսիսի հալլէրի իպրազ
էթմէլէրիլէ հուրրիյէթ ի իրատէնին վար-
ըղընը իսպաթ էթմիշ օլույօրլար: Էօմր ի
ինսանիտէ էօյէ հալլէր վաղը օլուր քի,
կէօյա եէքտիկէրինտէն ֆարզը պիր չօգ
մուհարրիքէր իրատէյի ինաթա էթմիշ կի-
պի, հէր պիրի իրատէնին տիգըաթ ու թէ-
սիրին քէնտիլէ ճէլա էթմէք զայրէթինտէ
պուլուսըր: Մէսէլա, էմանէթէն եէտիմիլէ
թէլիմ օլուստըղը պիր մէպլազը խըյանէ-
թէն սահիպիլէ իտտէ էթմէմէք իզլաւը
խաթըրմըզա վարիտ օլուր: Պու հալտէ պիր
թարաֆտան հըրս ու թամա նիտա էթմէքտէ
պուլուսըր, պիր թարաֆտան վիճտան նա-
սիհաթ էտէր, հուգընգաթ ը նէֆուանիյէ ի
միւթէնէվիլէ արզուսը տիկէր թարաֆտան
պիլիլ թէշվիլտէ գուսուր էթմէզ, օ պիր
թարաֆտան նամուս տուլլուսը պուսըն մէ-
նինէ չալըշըր: Նիհայէթ, իրատէմիլ հանկի-
սինէ թէպաիյէթ էտէնէյիլին շաշըրարազ իշ-
մուսլաղտա պրազմաղը քիտըր արզիլ ու-
յարըզ: շէօյէ քի արիլ ու ամիլ միւթալաղայ
վաղթ պուլարադ եա ալլ ու վիճտանըն
տէլալէթ էտէնէյի թարիլտէն սովմայա,
եախօտ չիտտէթ ի թամա մուգալմէթ
էտէնէյէքէք մաղլուպ օլուրըզ: Հէր հանկի-
սի տէ օլտա, թէրէտաիւտ վէ թէլիսիլէր հա-
լի քեամիլէն իսպաթ էտէր քի, պիլ էյի
օլուստէ ֆէնա օլուստէ, էմէթիլէն էմէթ
հուրըրը: Չիւնքի էկէր ինսան, ալվամ ը
նասըն (ոսմիլ օղղիլդեան) գապուլ էթ-
տիլ իւզրէ, պալաթ եախօտ ալըն եաղըրը
(ճալաւաղիլ) գանուս ը պի էսասընա թա-

պի իսէ, ամալը միւսթազպէլէսինի մուսալ-
լաղտա պրազմաղա հիշ պիր մէշըու սէպէ-
պի եօգ տըր, զիրա պալաթ եախօտ գա-
տէր թալիմաթընա, հէր նէ տէ եախօտ
էլաճէ: Էլ-ը օլտըղընտան, օլաճադ հազըն-
տա միւթալաթ էթմէք ֆարաէսիլ վէ պի-
հուտէ տիր: Լաքին ինսանլար թուճաճազ-
լարը մէպէք ի միւսթազպէլէրինի մուսալ-
լաղտա պրազմաղալարընտա հէմ պալաթ թա-
լիմ ի վահիսինի իպլալ վէ հէմ տէ հուր-
րիլէթ ի իրատէ ասանալը օլտըղարընը իս-
պաթ էթմէքտէ տիրէր:

7. Քիւթիլալ ի Մուգաւտէսէ տախի ին-
սանըն հուրրիյէթ ի իրատէ սահիպի օլտը-
ղընը թաստիլ էտէրէր: Վիւճուտը հուր-
րիլէթ ի իրատէյի իսպաթ զըննտա, պա-
լատէ պէյան օլուստըղը միսիլիւ, պիր չօգ
տէլիլէր տանա իպրազ էտէ պիրիլ իսէք տէ,
թալիլիլ մէպալ իլէ գարիուս ը քիրամը
թաստի վէ թաճիլ էթմէք իսթէմէտիլմիլ-
տէն, իշպու սօն պիւրհան ը էնէմ իլէ իք-
թիֆա էտէնէլէր տիր քի, պուսըն շայան ը
իթիմաւ օլտա շէհաւէթի հէր քէս ինտի-
տէ մաղպուլ վէ միւթէպէր տիր: Քիւ-
թիլալ ի Մուգաւտէսէ Չաթ ը Մէյիք ի
Մութլաղըն քէրամէթ ի ճէլիլէսինի վէ իմ ի
պի փայանընը նասըլ վաղընէն պէյան էտէր-
լէր իսէ, հէման ինսանլարըն հուրրիյէթ ի
իրատէ սահիպի վէ հուրրիյէթինտէն նաշի
մէսուլիլէթ թալիլ օլտըղընը տախի օլ-
դատար սարահաթէն իլան էտէրէր: Ին-
սանլարա թուճաճաղարը թարիլէր հազ-
ընտա էվամիլ ու թէնպիհաթ ը իլանիլէ
իթա օլուստա շէ՝ էոսա իւզէրինէ միւթա-
սէս տիր: Ինսանը քէմալըյէ հուրըր թա-
նըտըղարը իշխան տէլիլ մի: Ինսանլարըն
ամալը քէրիհէլէրինտէն իւճու էթմէլէրի
խուսուսընտա թէշվիլ էտիլմէլէրի թէմա-
մըյէ շուսը իմա էտէր քի, ինսանլար էմէրէ-
լէ թասհիլ ի խաթայա գատիր տիրէր, վէ
պուստ հիշ պիր մանի կօգ տըր: Վէ ֆիլ
հազիլա «սիրգաթ էթմէյէսին», «գաթլ էթ-
մէյէսին», վէ էմալի միսիլիւ ֆէրաիլ ի
ախլազիլէ վէ տինիլէնին իֆասընտա մու-
գալմէթ օլուստա պիր մանիլէյէ թէ-
սատիլ էտիլօր իսէք, էլիմիլտէ օլմայան
պիր գուտրէթ իլէ պիլիլ մէսուլիլէթ
պրազմադ հազընտըղը տէլիլ մի տիր: Քիւթ-
տէն թալանթընը թէհամիլէրինտէն զիյա-
տէ պիր թիճարէթ հիսապը մաթլուպ օլու-
սա պիրիլ: Լաքին նէ՝ տէյօրմ: Ալիմ ի
Մութլալ միւսթազպէլէրինտէ եարաթաղը
մաթլուզընըն տէրէնէ ի գատը ու գըյմէ-
թինիլ րանա պիլտիլիլտէն, անա կէօթիւ-
րէմէյէնէյի տէրէնէտէ պար ը մէսուլիլէթ
թահիլ էթմէմէլ տիր: Բաղալ «Բիւճու էյէ-
լիլիլ, իստանլարընըղտան թէվպէ էտիլիլ
... զիրա նիշիւն էօյէսինիլ, էյ պէյթ ի
իսրայէլ» (Եզեկ 18. 30-34) եօլու իր-
գաթ ը փէտէրանէյի միւլիլ պիր լիտան
գուլանտարազ, իւճու էթմէք, թէվպէ էթ-
մէք վէ հէլաք օլմամադ քէնտի էլիմիլտէ
օլտըղընը թաստիլ էտէր: Իմալ աթիլտէր
սօն վէ իթիլազ գապուլ էթմէպ պիւրհան իլէ
տէլալիլ իլիւճուտը հուրրիյէթ ի իրատէ
հազընտաքի միւթալաթընտա խիթամ
վէրիլիլ: Շէօյէ քի հուրրիյէթ ի իրատէ-
նին վարըղընը ինքէտար էտէնլէր էքսէրիյա
պիր սէպէպ ի մապուլ կէօրտիլէրինտէն
տէլիլ, անճազ հուրրիյէթ ի իրատէնին վար-
ըղընը արզու էթմէտիլէրինտէն տիր քի
անը ինքէտար էտէրէր:

(Մապարը վար)

Գաթլէմուսի Ա. Մ. ՏԻՐ ԱՐԱՆԱՄԵԱՆ

ԿԱՐԱՊԵՏ ԷՖ. ԳՈՒՅՈՒՄՅԱՆՆԵՆ ՎԷՏԱՐԸ

Միւսթիլիլ էֆէնալ:

Ման ը հալին Յիւնէ միւսաւտըֆ ճիւճա
էրթէսի ստաթ 9½ րատտէլէրինտէ շէհիլիլ
ինճիլի ճէմտաթընըն քիլիսէսի չանը շաիր ի
մէշհուր «Շիլլէր»ին թարիֆ էթտիլ իւզրէ
հազին հազին սէս վէրմէյէ պաշլատը: Հէ-
ման պու սըրաւտա պէօյիլէք պիր իզտիւսալ
իւզէրի զիզըյմէթ պիր (*) էօրթիւ իլէ սէթ
օլուստա թապուլթը կէթիլիլ մինպէրին
էօնիլէնէ գօտու: Ա.գապիլտէ էօրթիւ տիգ-
գաթ վէ հիւրմէթիլ գալտըրընտա պիր թա-
րաֆա ալընտըգտա, իշէրիտէն վէ տըշարը-
տան միւստիլ գուճաշ իլէ գափլանմըշ վէ
գափաղընտա պիր խաշ րէսմի իլէ թաղտիս
զընընտա, իւզէրի եազըրը սուրէթտէ էօ-
րիւլմիւշ շիշէլէր իլէ միւզէյէնէ պիր թա-
պուլթ(**) գահիլէ իլարաճ օլուստա: Ա.ճէ-
պա պու թապուլթըն տէրուսինտէ՝ եիւ-
զիւնտէ թէպէսսիւլ ալամէթի կէօրիլէն
կէօրիլէնէ կալտիլէթտէ աշմազ իւզրէ գա-
փաւըշ օլտա գաթ քիմ իտի: Պու պաղըլա-
րընըն մէմուլ էթտիլիլ կիպի աղամէթլու
պիր մէմուր եա տա տարաթ իլէ սէֆա
սիւրէն պիր զէնկիլ օլմայալ, մէքմէպ ի
ալիմիլ մուսլին խօճասը կարապետ էֆ.
Գուլուսմուսան իտի: Մէլթանըն էթրա-
ֆընտա մէրհուճըն շալիլտէրի իլէ խըսըմ
ու աղրապալարը վէ մէքթէպէրիմիլ մու-
ալիլմէրի հէմ տէ խալիլ ճէմաաթ հաղըր
իքէն, մինպէրտէ քիլիսէսիլ երէցի Պատ.
Քերիլմէ, վաիլի Պատ. Արիստակէս վէ մէք-
թէպիլմիլ գօմիլթէսիլ իլիսի Պատ. Ճ. Լ. Պա-
ուլ իզհար օլուստալար: Էվլէլա, Պատ.
Երէց Եուհ. Յ. Յայէթի էսաա իթթիլազ
էտէրէք՝ պու ալէթ միւթէվէֆֆանըն սէնէ-
լէրնէ էվլէլ քիլիսէյէ տէխալէթ էթտիլիլ
վաղթտա իմանա իզթիլա էտէն գուլիլթիլ
պու ալէթտէն ալմըշ օլտըղընտան պահա
իլէ մէրհուճըն վիւճուտի գաթիլ իտի իսէ
տէ, էօմրիւ Ալլահըն իզգէթիլ վէ ճիւն ի
պէշէրին ֆաիտէսի իշխան սարֆ օլուստա
իտիլին մէտ ու սիթայիլլէ զիւր էյէտի:
Պատ. Արիստակէս տախի նօթասը միւթէ-
վէֆֆանըն զայրէթի իլէ հաղըրանմըշ պիր
իլանի թէքիլիլինտէն սօնրա, պաղը մուֆիա
նասիհաթլար իլէ հուզղարը էօլիւմիլէրիլ
տօղրու տէլալէթ էյէտի: Նիհայէթ Պատ.
Ճ. Լ. Պատուլ աղաղա գաղարադ, «Պիրատէ-
րիմիլ տիւնեաւա նէ էյիլիլ էտէ պիլիլ ի-
տի իսէ էթմիշ տիր, չիմալ օ միւքեաֆա-
թընը ալմաղա կիթտի: սիլ տիւնեաւա
գալան տօթլարը, անըն մէպէքիլէ իմթի-
սալէն մուֆիա պիր էօմրէ մալիլ օլմաղլէ
օնա օլտա հիւրմէթիլինտէ տէվամ էտէ պի-
լիլիլիլ» եօլու նասիհաթտան սօնրա քի-
լիսէնէ խըտմէթ իսթիլա վէրիլիլ, ճէնազէ
ալալը թաթլը իլանիլէր թէրէնիլմիւլ իլէ
շէհրէ պիր միլ մէսաֆէտէ չիմէնղար թար-
լալար օրթասընտա վաղը թէվէ գապիլա-
թանըմըղա նազլ օլուստա: Օրատա տախի
Հէրէք վաիլի կարապետ էֆ. Ատանալընա-
նըն միւթէվէֆֆանըն կէնճ շալիլտէրինէ
իսթապէն էյէտիլիլ նասիհաթ վէ տուտաւան
սօնրա խըտմէթ իսթիլա վէրիլալ:

1. ԿԱՐԱՊԵՏ ԷՖ. ԳՈՒՅՈՒՄՅԱՆՆԵՆ ՎԷՏԱՐԸ

(*) Գըզ գալնտալար մէվթա իւզէրինէ վաղ էթ-
մէք իշխան միւստիլա պիր էօրթիւ եափմաղտա խիլլէր
իսէ տէ, ճէնուլ Հաղըր էտիլմէտիլինտէն, Լա-
ւալա պիլատէրիլմիլտէն էօտիւն ալընմըշ իտի:

(**) Թապուլթ միւթէվէֆֆայա իքրամէն մէքթէպ
գօմիլթէսի թարաֆընտան հաղըր էտիլիլ կիպի, շի
շէքլէր տախի ինքէթլու Միսա Մարալօրա վէ Մի-
սիս Պատուլ թարաֆընտան սօն ետաիկէար մա-
գալնտա թաղտիլ գըլընմըշ իտի:

ՇՈՒՅՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

Բուսնի ցուցնիս 42, վէ Էֆրէնճի ցուցնիս 24, 1893

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Կէչէն հափթա Թրանսսանն ճէնուպ թա-
րաֆընտա հափա զայէթ սընադ օլտըզը սէ-
պէպլընէ դօլէրատան էօլէնլէրին սայըսը
պիր ազ արթմըն տըր : Շիմտիյէ գա-
տար Թրանսսանն հիշ պիր մահալընտա ու-
լէրատան կիւնտէ սօգուդ քիշիտէն զիյատէ
վէֆաթ էթալիյի խապէր վէրիլմէյօր իսէ տէ,
իլլէթ ի մէզքիւրէ պիր գաշ մուլթէլիֆ
շէհրլէրտէ պիրտէն պաշ կէօսթէրալիյիտէն
Փարիստէ խալըն էնտիշէյի մուծիպ օլմադ-
տա տըր : Իսպանիա մէմուրիյն ի հիւքիւմէ-
թի կէրէք լիմանլարտա կէրէք Թրանսսա
հուսուտընտա Թրանսսա մէվարիտաթընա
գարըն զայէթ սըզը թէհաֆֆուդլանէլէր
թէսիս էթմիշ տիր : Սլէնպարըն զանըն-
ճա, մէրքէզի էվրօֆայա դօլէրա փէք ինթի-
մալ քի, Բուսնիտան զիյատէ Թրանսսա
հայընադ տըր : Ինկիլիշլէրին պա թէհրիպէ
անլարընլարընա նաղարէն, էկէր դօլէրայա
թուլթուլան քիմալէլէր սաիլլէր իլէ ինթի-
լաթտան տէր հալ վէ քեամիլէն քէսիլէնէք
օլուրլար իսէ, իլլէթին էթրաֆա սիւրայէթի
թէհիլքէսի զայէթլէն աղալըր : Սլէնպար
տէյօր քի, «Պիզ վիւճուտընլիմիլի սաղլամ
սաղլամաղլէ վէ խանէլէրիմիլի — ալէլ խու-
սուս լաղըմլարընզը մուսթաղամ վէ թէ-
միլ հալտէ պուլուտընմաղլէ անճադ սըն-
նէթ ի ումուսթիյէ էյի հալտէ պուլուտընմաղ-
լը, վէ սըննէթ ու աֆիլէթին էսասի գաի-
տէլէրինէ ըրայէթ օլուտընմաղլը գէմանլար-
տա պաշ կէօսթէրիպ հիւքմ սիւրէն դօլէրա
իլլէթինէ էն ալա սուրէթտէ մուգալէմէթ
էտէ պիրիլիզ :

—Շիգալիօ սէրիլի ի ումուսթիյին Մալիս
այընա մալսուտ քափօրթընտա 6,000 մէ-
մուրա մէզքիւր ալ զարֆընտա 850,000 տօ-
լար մաաշ վէրիլիյի զիքր օլուտընմաղլ իտի :
Իշպու պէյանաթ սէրիլիյին միւսիլլէրինին
Փէլիզ էլ առտէ թէհաֆֆուդլանիւ մուծիպ օլ-
մուշ, վէ 3,000 մէմուրա եօլ վէրիլէրէք
մէսարիֆ ետըր պէ ետըր թէհիլլէր տիրմիշ
տիր : Շիգալիօ սէրիլիյին իւլթիտա ի ին-
չասընտան Մալիս սօնուտա գատար հիւքիւ-
մէթին իանէսի, Շիգալիօ շէհրիյին ետըր-
տըզը իանէ վէ հէր մէնպատան կէլէն վա-
րիտաթըն մէմուր ի եէքիւնիւ 20 միլէօն
սալարտան պիր աղ զիյատէ, վէ մէսարիֆաթ
19 միլէօն տօլարը պիր աղ միւլթէհալիլ օլ-
մուշ, վէ մէսարիֆին զըսմը աղտմը սէրիլի
էպիլիյէսի իշիւն էտիրմիշ տիր :

—Լաշիլիլթընտա պիր պիւնանն չէօքմէ-
սի երիւղիւնտէն հիւքիւմէթ քեամիլլէրին-
տէն 24իւ թէլէֆ, վէ 67սի աղըր սուրէթտէ
մէհրուս օլմուշ տըր :

—Կէչէն հափթա Ալմանիտա մէպուսան
ինթիլապաթընա պաշլանըպ, մէմալիքին
397 ինթիլապ տարիլէսինին 183իւնտէ 2շէր
մէպուս ինթիլապ էտիրմիշ օլտըզընտան, օլ-
իքիլէր մէպուստան պիրիլինին ինթիլապը ի-
շիւն եէնիտէն ինթիլապաթա միւրաճաթ
օլուտընմաղլ տըր : Ասքէրի գանուտ լաիհաթըն
գապուլ օլուտընպ օլուտընմաղլ հէնուզ
մալիւմ տէլիլ իսէ տէ, Եսթիւս Զայիւսնըն
զանընճա, գապուլ օլուտընմաղլ մէտար օ-
լան խուսուտըն խալընա արթմըն տըր : Մէգ-
քիւր գանուտ լէհիտէ պուլուտան մուհաֆա-
զաքիւրտան ֆըրգասը մէպուսալարը իլէ էքոն-
լիլլէթի գանուտ ը մէզքիւրէ մուլթալիֆ
պուլուտան Գաթօլիք ֆըրգասը մէպուսա-

նընն սայըսը ինթիլապը, եինէ էվլէլիք
գատար օլմադ տըր : Տիկէր ֆըրգալարա
կէլիլնէ, գանուտ լաիհաթընա մուլթալիֆ օ-
լան ինթիլապըն մէպուստանն սայըսը
ինթիլապը խալընա արթմադ, վէ ապքէ-
րի գանուտ լաիհաթըն լէհիտէ պուլուտան
միլլի հիւրիլլէթիքիլէրան մէպուստանն
սայըսը խալընա էքսիլէնէք տիր : Ինթիլա-
պաթըն էն շայան ը աիլլաթ նէթիլէնի
առքէրի գանուտ լաիհաթընա մուլթալիֆ օ-
լան ֆըրգասըն ըլիսի շէր Բիլիլթէրին մաղ-
լուպ օլմադ տըր : Պէրլիլիտէ ինթիլապաթ-
տա պիր կէօնէ վաթըրտը օլմադարադ ին-
թիլապաթըն իմրասը էսնաթընտա Պօսսա
աշըլըպ գափանմաղա տէվամ էթմիշ, վէ
խուսուտի փօլիս մէմուրլարընն միւսալի-
լէսինէ պիր կէօնէ լիւզուլ գալմամըն տըր :
Պէրլիլիտէն 6 մէպուս ինթիլապ օլուտըն,
վէ 373,930 քիշի ինթիլապա ինթիլապ էթ-
մէք հաղընը հաիլ տիր քի, պու հիսապ-
ճա պիւլթիւն Ալմանիա մէմալիքիտէ ին-
թիլապաթա ինթիլապ էտէլլէրին 30տա
պիրի տէմէք տիր : Պէրլիլիտէ 628 գուրա
մէրքէզի վար տըր, ետնի օրթա հիսապլէ
հէր 600 քիշիլլէ պիր մէրքէզ խապլէթ էթ-
մէքտէ տիր : Փրէնս Պիսմարգ գուլլէ ի ա-
քէրիլլէնին արթըրըմասընը հէր հալտէ լիւ-
զուլըն առտ էթմէքտէ իսէ տէ, չիմալիք
առքէրի գանուտ լաիհաթըն թաղպիս էթ-
տիլիլիտէն, միւլարիլլէյն քէնտի նուֆուզընը
հիւքիւմէթէ դարըն գուլլանմաղտա տըր տէ-
մէք տիր :

—Թրանսսա ըլիս ի ճիւմուրը Մ. Գարնօ
նամիլգաճըլլարընա մէպի Թրանսսանն չի-
մալը գարալ թարաֆլարընտա վաղը շէհր-
լէրէ միւսամմէմ օլան սէյեհաթընըն իմրա-
սընտան վաղ կէչմիշ տիր : Բէսմիլ զաղլթա-
տա նէշը օլուտան պիր մէքթուպա նաղա-
րէն, Մ. Գարնօ, պաշ վէքիլ Մ. Տէֆիլլիւ
քէնտիլիլի տալլէթ էթմիշ օլան պէլլէտիլ
ըլիլլէրինն տալլէթլէրինն իմապլէթ էտէմէ-
մէսինտէն տօլարըն էսթիլի պէյան էթմէյէ
մէմուր գըլմըն տըր : Ալընան սօն խապլէր-
լէրէ նաղարէն, միւլարիլլէյն աշվալը սըն-
հիլէսի էյիլլէշմէքտէ տիր : Միւլարիլլէյն
տիրէշար ը իլթիլապ էտէն սըթմա միւնտէ-
ֆի օլմուշ իտիլիլիտէն, թէպալի ի ապ ու
հէվա իշիւն Թոնթէնպօլյա կիտէնէք տիր :
Աթըրպա Մ. Գարնօն պիր խալըն միւս-
տէթ ինթիլապաթընա լիւզուլ կէօսթէրի-
յօրլար :

—Խապլէր վէրիլիլլէն նաղարէն, Մէլլիլլի
պարուլթընըն մուծիտի Մ. Թուրիլին եէնի
պիր թօի իմաթ էթմիշ տիր : Բիլլայէթէ
նաղարէն, անըն գուլլէ ի մուլթիլլէսի
Փէլիզ էլ առտէ պիր տէրէնէտէ պուլուտըն
տըր : Ղայէթ խաֆիֆ օլուպ, իքի պարիլի
թարաֆընտան թաշընըպ պիրիլ, վէ անճադ 4
թօլմուլ վասըթասըլլէ իտարէ էտիլլէ պիրի-
հէր օն պէշ աաղիլապա տէօրթ տէֆա էն-
տալիլ էտիրիպ, հէր տէֆատա 3,500 մէթ-
րօլըպ պիր մէսաթէյէ, ետնի թաղրիպէն իքի
միլ ուզաղա 2,500 գուրչուլն էնտալիլ էտէ
պիրիլ : Վէ լաքիլ Մ. Թուրիլին քէնտիլի-
նին մահպուսիլլէթ ի աիլիլլէսի հէնիլեմըն-
տա իմաթ էթմիշ օլտըզը իշպու եէնի թօ-
վը թէհրիպէ էթմէյէ մուլթէտիր օլմա-
մըն իտիլիլլէ ինթիլապ իլէ պէրապէր հիսա-
պաթ ը նաղարիլլէսինէ պաղարադ մաթլուպ
նէթիլլէրին հասըլ օլմաղլընա հիշ չիւպ-
հէսի օլմաղլընը պէյան էտիլլէր : Իշպու
թօլլըն ինթիլապլիտէ էլէքթրիկ տալիլ գուլ-
լանընադ տըր : Էկէր Մ. Թուրիլին իտ-
աիլարըն սահիս չըզըպ տա մաթլուպ նէ-

թիլլէր հասըլ օլուր իսէ, հարալ սէֆիլի-
լէրինտէ վէ ինթիլապաթտա գուլլանընա
զայէթ աղըր վէ ճէսիմ թօիլլարըն ինթիլա-
լիլլէ լիւզուլ գալմադաղը տէրքեար տըր :

—Փարիսին ինթիլապ մէլիլի Մ. Շարլ
աղ Լէսէիս, Մ. Թօնթան վէ Մ. Էյֆէլ ա-
լէյիլիտէ վէրիլլիշ օլան հիւքմ ու գարարը
Փէսիս ու իպլթալ էթմիշ տիր : Մահքէմէ ի
մէզքիւրէ միւլթիլլէրին ճիւնալարըն-
նըն թէպալիլ ի մէսէլլէսինէ կիրիլլէյիլ,
միւրուր ը զէման գանուտ իլթիլապըն-
ճա, անլէրին քէնտիլլէրէ իսնաթ օլուտան
թէօնմէթլէրտէն նաշի թա՛թ ը մուհաթ-
մէյէ ալընա պիլլէնէքլէրի միւստէթ միւ-
րուր էյլէմիշ օլտըզընա գարար վէրմիշ տիր :
Մ. Թօնթան վէ Մ. Էյֆէլին սէպլիլլէրի տէր
հալ թալիլլէ օլուտըն տըր : Մ. Շարլ աղ
Լէսէիս մէմուրիլլէ ի հիւքիւմէթի ըլլէթ-
լէմիշ օլմաղլընտան տօլարը պիր սէնէ մահ-
պուսիլլէթ ի միւնթիլլէրտէյէ հիւքմ օլուտըն
օլուպ, միւստէթ ի մէզքիւրէնին նըսֆընը
զաթէն կէչիլլէր, վէ իշպու միւստէթ պիր
սէնէլիլլէր առտ մահպուսիլլէթ մուսալիլ առտ
օլուտընըն ճիւնթլէ փէք ինթիլապը ի, աղ
վաղթտան Մ. Շարլ աղ Լէսէիս տալիլ սա-
լը վէրիլլէնէք տիր : Մ. Գօթիլլէ կէլիլլէն,
կէօրիլլէր քի, միւլարիլլէյն մէմուրիլլէ ի
հիւքիւմէթէ Փարիսէ կէլլէյէ մուլթէտիր
օլմաղլընա տալիլ հէքիլլէրին պիր շէհա-
տէթնամէսինի կէօնտէրմիշ իսէ տէ, միւ-
մալիլլէյն մէքթուպը ետընըն կէօնտէ-
րիլլէր տիր : Իւմիտ օլուտընյօր քի, իշպու
խուսուտ նաղարը ինթիլապա ալընարադ
միւլարիլլէյն ալլէյիլիտէ վէրիլլէն հիւքմին
չիտտէթի պաղը տէրէնէ թաթիլ վէ թալի-
ֆիֆ օլուտանադ տըր : Ֆիլլաթըն պէյանը-
նա նաղարէն, էլ եէվմ Փարիստէ էդհան ը
ամմէյի իշպալ էտէն մէսէլլէ, «Էկէր գանու-
տէն անլէր թէպլիլլէ ի զիմմէթ էտէնէքլէր
իտի իսէ, նէ սէպլէպտէն անլէրին ալլէյիլիտէ
իլլաթէ ի տալա օլուտուտ,» մէսէլլէսի տիր :

—Կէչէն հափթա փէնճէլլիլի կիւնիլ ֆա-
վա հաղրէթլէրի 7 եէնի գարալիլալ թաղտիս
էթմիշ տիր :

—Շայի օլան պիր ըլլայէթէ նաղարէն,
Ջար վէ Ալմանիա իմիլլէրաթօրը ցուլիս եա-
լսու Օգոստոս ալարը զարֆընտա մայէթլէ-
րինտէ պիրէր ֆիլօ պուլուտընըն հալտէ,
տէնիլլէ միւլարաթ էթտիլլէն սօնրա,
Ջար հաղրէթլէրի Ալմանիա իմիլլէրաթօրը ի-
լէ պէրապէր Ալման լիմանլարընտան պիրի-
նէ աղիլլէթ էտէնէք տիր :

—Ցուցնիս 16տա Եուսանիլլիտան տէվլէ-
թիլլին Աթիլլանըն պիր սաալթ գատար մէ-
սաֆէսինտէ Սգարամանիլա նամ մահալտէ
վաղը պարուլթիլլէսինտէ տէհէթլի պիր
փաթլայըն վուգու պուլուպ, 16 քիշիլ թէ-
լէֆ օլմուշ, վէ 80,000 օգղա պարուլթըն
պիրտէն պիրէ փաթլամասընտան հասըլ օ-
լան շամաթա վէ կիւրիլլիլ 1,000 թօլիլլէն
սէտասընա մուգալիլ պուլուտըն տըր :

—Եուսանիլլիտան հիւքիւմէթիլլին Լօնտրա
սարրաֆլարընտան Մ. Համպրօ վէ չիւրէք-
եասը իլէ երիւտէ 5 ֆաիլ վէ 67 զըյմէթ ի
հաղիլլէսիլլէ 4,000,000 Ինկիլլէ լիւրալըպ
(100,000,000 ֆրանկըպ) պիր ինթիլապ
աղա էթմիշ տիր : Մ. Համպրօ վէ չիւրէք-
եասը իշպու ինթիլապ թալիլլաթընը 1894
ցուցնվ. 1տէն էվլէլ սալմալադաղար տըր :
Իշպու ինթիլապա պիր թէմիլլաթ մաղա-
մընտա սէնէվիլ 7,650,000 ֆրանկա պալիլ
օլան պիր թաղըմ բուսուլմը միլիլլէ թալի-
սիս օլուտըն տըր : Ինթիլապը մէզքիւր
քեամիլլէն թէպիլլէ վէ թէպլլէ էտիլլէտիլլէ-

